

Pogajanja o plačah v šolstvu so se premaknila z mrtve točke

Vodja vladne pogajalske skupine dr. Lucija Čok je za to sredo povabila predstavnike sindikatov s področja vzgoje in izobraževanja na nov krog pogajanj o spremembah in dopolnitvah kolektivne pogodbe dejavnosti. Kot nam je povedal Bojan Hribar, sekretar Sindikata VIR, vabilu ni bil priložen obljubljeni protipredlog sprememb kolektivne pogodbe, ki naj bi omogočil doseči kompromis. Kaj so se pogajalci dogovorili, bomo poročali v prihodnji številki našega glasila.

SGiT proti zapiranju PCP

Predstavniki SGiT so prejšnji teden pred državnim zborom delili letake z opozorili poslancem in javnosti, da rok za preoblikovanje prostocarinskih prodajaln (PCP) ni ustrezen. Ker do začetka aprila trgovin ne bi bilo mogoče preoblikovati, bodo lastniki večino trgovin kar zaprli in brez dela bo ostalo kakšnih 1000 delavcev. Ker so PCP ob meji, kjer ni drugih možnosti zaposlitve, bodo številne trgovke in trgovci pahnjeni v veliko socialno stisko.

Kot nam je povedala Karmen Leban, sekretarka SGiT, je češki parlament prav v tem tednu preoblikovanje PCP odložil do konca leta 2003. Ker je Češka v isti skupni kandidatki za vstop v Evropsko unijo kot Slovenija, je nesprejemljivo, da naši državni organi z zapiranjem teh trgovin tako hitijo.

Matični državnozborni odbor se je ta torek strinjal s predlogom vlade, da bi PCP namesto 1. aprila zaprli 1. junija. Kako bodo odločili poslanci, še ne vemo, jasno je le, da njihova mnenja niso enotna. SGiT bo, če bo vladin predlog potrjen, po besedah Lebanove nadaljeval že začrtane aktivnosti. Najprej bo poskušal z odločilnim vetom, kasneje bo po potrebi zbiral tudi podpise proti zapiranju PCP.

Red v trgovinah bo delala inšpekcija, ne veliki trgovec

Franci Lavrač in Sandi Bartol, predsednik in sekretar SDTS, sta na tiskovni konferenci to sredo poročala o pogovoru na ministrstvu za delo, na katerem so obravnavali obratovalni čas prodajaln, plačno politiko in probleme delavk, ki jih je na cesto poslal kranjski trgovec Hudobivnik.

Z državno sekretarko Natašo Belopavlovič in glavnim inšpektorjem za delo Borutom Brezovarjem so se dogovorili, da bo tržna inšpekcija opravila temeljit nadzor nad obratovalnim časom prodajaln. Po uradnih podatkih se je obratovalni čas trgovin v zadnjih letih povečal za 14 odstotkov, število zaposlenih pa se je v tem času zmanjšalo za 4,6 odstotka. Nekateri veliki trgovci, ki spoštujejo pravilnik o obratovalnem času prodajaln in odloke o dežurnih trgovinah, so sindikat opozorili, naj država naredi red. Če bo Mercator imel še naprej odprto ob nedeljah, bodo svoje centre ob nedeljah in praznikih odprli tudi oni, so poudarili.

Inšpektorji za delo bodo preverjali tudi, kako delodajalci spoštujejo kolektivno pogodbo. Še posebej se bodo zanimali za različne dodatke, ki jih nekateri trgovci izplačujejo kar v bonih za svoje trgovsko blago. Veliko trgovcev in trgovk je zaposlenih za določen čas in jim delodajalci večkrat podaljšujejo delovno razmerje, zaradi česar so v zelo negotovem položaju. Na ministrstvu za delo bodo, ko bodo pripravljali predlog zakona o delovnih razmerjih, zato pazili, da bo-

do možnosti sklenitve delovnega razmerja za določen čas zelo omejene.

Ker inšpektorji ugotavljajo, da veliko predlogov sodnikom za prekrške za kaznovanje šefov trgovskih podjetij obleži v predalih ali zastarajo, bo SDTS opozoril ministra za pravosodje Iva Bizjaka, naj ustrezno ukrepa.

Ministrstvo za delo bo proučilo možnosti za rešitev položaja delavk, ki so bile zaposlene pri podjetniku Hudobivniku. Te namreč nimajo v rokah nobene papirja (niti pogodbe o zaposlitvi), s katerim bi se lahko prijavile na zavodu za zaposlovanje.

Ministrstvo za delo je predstavnikom SDTS tudi zagotovilo, da bo delodajalce opozorilo, naj začnejo pogajanja o spremembah kolektivne pogodbe dejavnosti, za kar ima sindikat prepričljive argumente.

Na tiskovni konferenci je poleg Francija Lavrača in Sandija Bartola sodelovala tudi Barbara Perne, delavka pri Hudobivniku.

Ksenija Štagar je predsednica sindikata prometa in zvez v Splošni plovbi že drugi mandat. Ta se ji bo v kratkem iztekel in na naše vprašanje, ali bi še kandidirala za to funkcijo, je odgovorila: "Mislim, da bosta dva mandata vodenja sindikata dovolj, ob delu še enega mandata ne bi zmogla." V Splošni plovbi je namreč vodja plana in analiz. Pri tem občuti, kot pravi sama, da je nekoliko v dvojni vlogi, čeprav ji delo pomaga pri sindikalnem delovanju, saj marsikaj lažje razume.

stotkov povprečne plače v republiki.

Koliko sindikatov je v Splošni plovbi?

Pomorščaki imajo svojega, vključeni so v mednarodni sindikat pomorščakov; v 'kopenskem' delu podjetja pa sta poleg našega še dva sindikata, Neodvisnost in Konfederacija 90. Zdaj nas je že nekaj let 75 zaposlenih, novih ne zaposlujejo, kadri se menja - jo samo ob odhodu koga bodisi v pokoj ali v drugo podjetje.

In koliko članov ima vaš sindikat?

Petindvajset.

Se pravi, da imate zaradi številnega članstva denarja iz članarine kot pečka.

Prav gotovo. Ha, ha, ha.

Vaš sindikat je neposredno povezan z republiškim odborom, zakaj?

Ksenija Štagar: Ker zaradi narave svojega dela podrobneje poznam poslovanje podjetja kot kolegi v sindikatu, bolj razumem njegove stiske in dejanske možnosti za povečevanje plač.

Kakšen sporazum o delovanju sindikata ste sklenili z upravo?

Takega sporazuma nismo podpisali. Sicer pa nimam težav pri delu za sindikat, saj si svoje delo razporedim tako, da ga sindikalno delovanje ne ovira.

Ali uprava kaj negoduje zaradi delovanja sindikatov, saj gre za tri sindikate, za tri predsednike, trojne sestanke izvršnih odborov?

Ne, tega negotovanja nikoli nisem začutila.

Ali pa je uprava morda zadovoljna, ker ima v podjetju

Z glavo skozi zid ne gre

Pogovarjali smo se s Ksenijo Štagar, predsednico sindikata prometa in zvez v Splošni plovbi

Ali se vam je kdaj zgodilo, da so člani sindikata menili, da morda celo preveč razumete argumente uprave?

Ne še, lahko pa bi se. Mislim pa, da pomeni razumeti argumente vodstva ne riniti z glavo skozi zid.

Kakšen je položaj podjetja?

Ta trenutek je povpraševanje po ladijskem prevozu malo slabše kot lani, ko je bilo dobro leto. Podatkov o poslovnih rezultatih v lanskem letu sicer še nimam, vendar sem prepričana, da ne bodo slabi glede na konjunkturo v lanskem letu.

Ali se pri plačah uspešnost poslovanja kaj pozna, denimo tako, da zaposleni dobite trinajsto plačo?

Ne, v sindikatu smo si sicer prizadevali zanj, vendar se ni izšlo. Podpisali smo sicer podjetniško kolektivno pogodbo, vendar je tarifna priloga na ravni splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti.

Se pravi, da so plače dokaj nizke.

Problem so nizke osnovne plače, čeprav je v sistemu nagrajevanja predvidena do 30-odstotna stimulacija. So pa plače vseskozi redno izplačevane, bile so tudi takrat, ko je šlo Splošni plovbi najslabše. Tudi regres dobimo vsako leto. Lani smo ga dobili v višini 70 od-

Smo edina ladjarska družba, zato. Je pa z vodstvom republiškega odbora moč odlično sodelovati. Informacije nam zelo hitro posredujejo in kvalitetne so.

Kako pa sodelujete z upravo? In kako sindikati sodelujete, kadar zastopate interese zaposlenih pri upravi?

Sindikati imamo na odprta vprašanja pogosto različne poglede, vendar jih uspemo toliko uskladiti, da je mogoč skupen nastop. Za to sicer potrebujemo nekaj časa, vendar dogovor drži.

Ali pri sklepanju takega skupnega stališča prevlada mnenje enega od treh sindikatov ali gre za zblíževanje stališč?

Teoretično bi se to lahko zgodilo, kadar bi bilo stališče enega od sindikatov toliko boljše in pravilnejše od drugih, da bi ga preostala sindikata v celoti sprejela. V praksi pa seveda ni tako, stališča predebatiramo, ocenimo, kaj je v njih dobrega za vse, kaj pa je bolje zavreči, in rezultat je ponavadi kompromis iz vseh stališč. Seveda pa se dozdej še nismo srečali s kakšnimi posebno težavnimi vprašanji.

O sodelovanju z upravo pa bom dejala, da ta naš predlog sprejme in ga izpelje, če je le sprejemljiva.

Morda sem pri tem jaz tista, ki sem zaradi globljega vpogleda v poslovanje bolj razumevala do stališč uprave.

Ali imate svet delavcev?

Imamo, le da z medsebojnim sodelovanjem in z njegovo aktivnostjo nismo najbolj zadovoljni. Svet delavcev preveč čaka na poteze uprave, premalokrat sam naredi kak korak, kaj predlaga upravi.

Kateri sindikat v kopenskem delu podjetja je po številu članov najmočnejši?

Tega pa ne vem. Svoj čas je bil najmočnejši naš sindikat.

Ali se število članov kaj osipa in na drugi strani, ali je kaj možnosti za pridobivanje novih?

Osipalo se je najmočnejše takoj po pričetku sanacije podjetja leta 1995, ko je bilo treba zmanjšati število zaposlenih v upravi. Ker pa so člani našega sindikata predvsem starejši zaposleni, saj ta sindikat izvira še iz časov pred osamosvojitvijo Slovenije, druga dva pa sta nastala kasneje, se zaradi odhodov v pokoj število članov še zmanjšuje. Novih pa ni kje pridobiti, ker ni novih zaposlitev. Pridobili bi jih lahko samo tako, da bi jih izvabili iz vrst drugih dveh sindikatov, to pa bi zagotovo poslabšalo naše medsebojne odnose.

tri majhne namesto enega sindikata?

Tega pa ne vem. Moram ponoviti, da nam ni hudega, da se z upravo da sodelovati, da se morda bolj zatika med sindikati, ker porabimo preveč časa za usklajevanje sindikalnih stališč. Morda pa boj mnenj celo prinese kaj dobrega, bolj udarno, bolj izčiščeno stališče sindikatov.

Kako, v kakšni obliki sindikati usklajujete stališča, na sestanku predsednikov, izvršnih odborov?

Imamo svet sindikatov, na katerem se usklajujejo sindikalna stališča. Člani sveta so predsedniki posameznih sindikatov, sestajamo pa se po potrebi. V našem sindikatu pa imamo petčlanski izvršni odbor, ki se sestaja tudi po potrebi, ko se pojavi kakšno odprto vprašanje.

Ali ima uprava s sindikati neposredna srečanja za posredovanje pomembnih sporov ali predvidenih ukrepov ali poslovnih rezultatih?

Ne, rednih srečanj s predsednikom uprave nimamo, uprava tudi ni imenovala kakšnega pooblaščenca za stike s predstavniki zaposlenih. Na srečo smo predsedniki vseh treh sindikatov na delovnih mestih, na katerih je moč dobro spremljati poslovanje

in smo glede tega blizu vira informacij.

V nekdanjih velikih podjetjih so včasih zelo skrbeli za družbeni standard zaposlenih. Ali je bilo tudi v Splošni plovbi tako? Kako je s skrbjo za družbeni standard danes?

Tega ni in tudi mi kot sindikat ne nastopamo na kakšnih sindikalnih prireditvah, na primer športnih ali drugih, ker nas je tako malo. Pred leti pa je bila Splošna plovba zelo aktivna na športnem področju, sodelovali smo zlasti s drugimi jugoslovanskimi ladjarskimi podjetji. Takrat, pred več kot desetimi leti, nas je bilo v upravi zaposlenih okoli 300.

Kaj pa počitnikovanje, ali ima podjetje kakšne počitniške zmogljivosti?

Imamo zelo lepo počitniško hišo na Pokljuki, ki je kar lepo zasidena med počitnicami in prazniki. Hiša je v lasti podjetja in jo podjetje tudi vzdržuje. Sindikat nima počitniških zmogljivosti, niti ne sodeluje pri odrejanju vrstnega reda zaposlenih za počitnikovanje v tem objektu. Podjetje seveda ima izdelana merila, vendar jih ne poznam, zato samo ugibam, da imajo menda prednost družine z majhnimi otroki.

Kateri od treh sindikatov najbolj razumevajoče gleda na predloge uprave?

Mislím, da sindikat, ki mu predsedujem. Mislím pa tudi, da to ni v redu.

Ali se ne morete spremeniti?

Mislím, da ne. Preprosto ne moreš z glavo skozi zid, ko pa poznaš finančni položaj podjetja.

Koliko ladij ima Splošna Plovba?

Šestnajst z nosilnostjo pol milijona ton in vse so pod tujimi zastavami. Flota je v primerjavi z nekdanjo dodobra zmanjšana, čeprav smo bili lani kar uspešni, saj smo kupili dve rabljeni ladji. Cene rabljenih ladij so bile dokaj nizke. Seveda najameš posojilo in ga potem leta odplačuješ, vendar je treba floto pomlajevali, posodabljati, drugače ni dela.

B. R.

Članice območnega odbora VIR

Člani odbora so se zavzeli za čimprejšnji dogovor o aktivnostih na področju varnosti in zdravja pri delu. Menili so, da bi morali tudi v šolskih in vzgojnih zavodih delovnim razmeram in varnosti pri delu posvetiti več pozornosti. Republiškem odboru so predlagali, naj na dnevni red čim prej uvrsti nezgodno zavarovanje delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Nepravilnosti pri delovnem času in nadurah

Delovni čas in nadurno delo sta v podjetjih na domžalskem območju zelo neurejena, še posebej v trgovskih podjetjih. Direktorji na različne načine samovoljno izsiljujejo delavce. Ta vprašanja bi organi sindikatov dejavnosti morali obravnavati čim prej in se dogovoriti, kako to področje urediti.

Govorice, govoriče

Za zaposlene ni nič slabšega, kot da ne vedo, kaj se okoli njih dogaja, še posebno v času, za katerega so značilne hitre spremembe. Če ljudje ne vedo, kaj se v podjetju dogaja, si zaključke ustvarjajo sami – pogosto tudi napačne. In ker tudi direktorji nekaterih domžalskih podjetij delavcev ne obveščajo, se med njimi širijo govoriče, ki povzročajo negotovost in strah, kar seveda vpliva tudi na produktivnost.

Upamo, da bodo direktorji teh podjetij čim prej odgovorili na zahteve sindikatov in delavce informirali o možnih rešitvah ter s tem prispevali k večjemu zaupanju v spremembe. Znano je, da je najboljši protitudarec govoricam resnica.

Veliko direktorjev pa se boji, da bodo razmere še poslabšali, če bodo zaposlenim povedali resnico, in zato ne povedo ničesar. Može jih je komuniciranja tudi strah, ker vedo, da je ta naporni proces težko pripeljati do konca. Prepričani smo, da bi se ti direktorji morali veliko bolj bati uničujoče moči govoric kot vsega drugega.

Justi Arnuš

Območna organizacija ZSSS Domžale

STUPIS – Boljše gre le delavcem v Tosami

Sestanek domžalskega območnega odbora sindikata tekstilcev in usnarjev sredi januarja je bil namenjen izmenjavi informacij o aktualnih sindikalnih aktivnostih. Po podatkih predsednikov sindikatov v večini podjetij prejema plače v skladu s kolektivno pogodbo. Izjema so le v Tosami, kjer so plače nekoliko višje, in pa v podjetju Univerzale, kjer delavci že več kot pol leta prejemaajo zajamčene plače. Tudi pri spoštovanju rokov za izplačila plač so razlike. Plače zamujajo v podjetjih Induplati in Univerzale. V obeh izplačujejo plače v dveh obrokih. Regres za letni dopust za preteklo leto so prejeli v vseh podjetjih, izjema je le Univerzale. Trinajsto plačo pa so prejeli le zaposleni v Tosami.

V večini podjetij tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije je zaradi takšnih razmer delovanje sindikata usmerjeno v pogajanja o zagotavljanju dogovorjenih plač in drugih prejemkov ter stroškov dela. Vodstva sindikatov v teh podjetjih pa imajo tudi velike težave zaradi neupoštevanja dogovorjenih pogojev za sindikalno delovanje. Zato bodo v najkrajšem času organizirani sestanki z upravami teh podjetij.

Območni odbor Sindikata VIR podpri Hribarja

Območni odbor sindikata VIR je prejšnji četrtek obravnaval informacijo o poteku pogajanj o spremembah in dopolnitvah kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja. Člani odbora so izrazili vso podporo sekretarju Bojanu Hribarju, ki si prizadeva za doseg zastavljenih ciljev.

Decembra spet manj brezposelnih

Konec lanskega leta je bilo v Sloveniji registriranih 104.583 brezposelnih oseb, kar je najmanj po decembru 1991! V primerjavi z letom pred tem je to za 8,5 odstotka manj. Novembra je znašala stopnja registrirane brezposelnosti 11,9 odstotka. Žensk je bilo brezposelnih 13,2 odstotka, moških pa 10,8 odstotka!

Leta 2000 se je na zavod za zaposlovanje prijavilo 82.329 brezposelnih oseb, odjavilo pa 92.094 oseb. Žal se je med njimi na novo zaposlilo le 60.191 oseb. Decembra je bil odliv s seznama brezposelnih 5694 oseb. Od tega si je službo našlo 3007 oseb, 604 pa se jih je upokojilo. Kar 504 brezposelne osebe so se s pomočjo zavoda za zaposlovanje vključile v eno izmed oblik šolanja. Zaradi nezglašanja je bilo iz evidenc črtano 699 brezposelnih oseb. Po lastni volji se je odjavilo 363 oseb, 128 pa jih je bilo črtanih zato, ker so odklonile zaposlitev oziroma vključitev v program aktivne politike zaposlovanja. Drugi so se odjavili zaradi drugih razlogov.

Lučka Böhm

NAJ SE VE ...

Mutagene kemikalije so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo dedne genetske okvare ali povečajo pogostost njihovega nastanka. Mutagene snovi so snovi, ki so na podlagi posebnih predpisov označene s standardnim opozorilnim stavkom R 46. Mutagene snovi so navedene v Prilogi 1 pravilnika. Mutageni pripravki pa so pripravki, ki vsebujejo najmanj 0,1 odstotka masnega odstotka mutagene snovi.

Vir: Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim in/ali mutagenim snovem (Uradni list RS, št. 38/2000), ki se bo 1. 1. 2002 začel v celoti uporabljati (prilagoditev tehnologije). Veljajo pa že člani o obveščanju delavcev in varovanju njihovega zdravja.

“Želim se posebej zahvaliti članom mestnega sveta v Mariboru, ki so v skladu s pravilnikom o odpiralnem času trgovin sprejeli zares dober odlok o merilih za dežurne trgovine. Mariborski odlok je lahko drugim občinam za zgled, kakšni bi ti odloki morali biti, zanj pa bodo mestnim svetnikom hvaležne tudi številne trgovske delavke na območju mestne občine, ki bodo lahko posej nedelje in praznike preživljale v krogu svojih družin,” je pred dnevi dejal sekretar Sindikata delavcev trgovine Slovenije Sandi Bartol, ko se je v Mariboru pogovarjal s sekretarjem območnega odbora Sindikata delavcev trgovine v Podravju Jožetom Murkom in nekaterimi sindikalnimi zaupniki.

Murko je dodal, da so k sprejetju takšnega odloka veliko prispevali zlasti Svobodni sindikati v tem organu, med njimi tudi sekretarica območne organizacije ZSSS Vekoslava Krašovec. Sicer pa so podobno ravnali tudi drugi funkcionarji ZSSS, ki so za občinske svetnike izvoljeni v nekaterih drugih občinah v Podravju.

Po Bartolovih besedah je bil obratovalni čas trgovin eden največjih problemov, ki je zadnja leta pestil delavce v trgovini. Ker so morale trgovske delavke, ki so hkrati tudi žene in matere, delati cele dneve ter celo ob sobotah, nedeljah in praznikih, so trpele številne družine. Zaradi tega je razpadla marsikatera družina, da o težavah, ki jih je delovni čas povzročal trgovskim delavkam pri vzgoji otrok, niti ne govorimo. Zato so na nesprejemljiv delov-

Urejanje odpiralnega časa trgovin v Podravju

Svetniki iz vrst ZSSS so bili uspešni

Sandi Bartol: Večina občin v Sloveniji je že sprejela odlok o merilih za dežurne trgovine. Naše aktivnosti so torej obrodile sadove, vendar pa moramo vztrajati, da bodo novi pravni red spoštovala vsa podjetja.

ni čas v trgovinah poleg sindikata delavcev trgovine opozarjale tudi različne svetovalne službe, psihologi, zdravniki in celo škofovska konferenca. Trgovske delavke so bile velikokrat postavljene pred stresno odločitev: ali naj služijo delodajalcu ali naj se posvetijo družini. Oboje skupaj zaradi neprimerne obratovalnega časa trgovin ni bilo mogoče.

Sindikatu delavcev trgovine je lani uspelo doseči, da je pristojno ministrstvo spremenilo pravilnik o

obratovalnem času trgovin. Skladno z njim so bile lokalne skupnosti dolžne do konca lanskega leta sprejeti odloke o merilih za dežurne trgovine. Zato je Sindikat delavcev trgovine Slovenije pripravil vzorčni odlok in ga poslal v vseh 194 lokalnih skupnosti v Sloveniji.

Sprejete odloke bo treba tudi spoštovati

Po Bartolovih besedah so prizadevanja sindikata rodila sadove, saj je večina občin že sprejela korektne odloke o merilih za dežurne trgovine. Med njimi sta tudi dve največji mestni občini – Ljubljana in Maribor.

“Zdaj je najbolj pomembno, da bodo trgovska podjetja oziroma delodajalci sprejete odloke spoštovali,” je poudaril Bartol. Podjetje Živila iz Kranja, ki je imelo preko novoletnih praznikov odprto svojo trgovino v Ljubljani, čeprav je vodstvo podjetja pred prazniki na določila novega odloka ljubljanske mestne občine opozoril Bartol sam. Vendar pa se kršitev odloka za kranjska Živila ni končala srečno, saj sta njihovo trgovino v Ljubljani 1. januarja zjutraj obiskala pristojni inšpektor in Sandi Bartol. Ker poslovalnica ni imela dovoljenja za obratovanje bo moralo podjetje plačati milijon tolarjev kazni, odgovorna oseba pa 65.000 tolarjev.

Bartol je dejal, da Sindikat delavcev trgovine ne bo dopustil, da bi novi odloki ostali samo črke na papirju, čeprav se zlasti vodstva nekaterih velikih trgovskih podjetij obnašajo tako, kakor da pravni red v tej deželi zanje ne velja, ker s svojim vplivom in ogromnimi sponzorskimi sredstvi obvladujejo vse. V zvezi s tem je Bartol tudi dejal, da so nekatera velika trgovska podjetja v zadnjih letih znižala plače delavcev glede na povprečje v slovenski trgovini, hkrati pa čedalje več sredstev namenjajo za različna sponzorstva, s katerimi želijo menedžerji povečati svojo popularnost in vpliv v družbi. Eno od slovenskih trgovskih podjetij – Era iz Velenja – pa se celo reklamira s sloganom, da nekatere

V Mariboru je proti odloku glasoval samo en svetnik

Mariborski mestni svet je odlok o kriterijih za dežurne trgovine sprejel s 37 glasovi za in 1 glasom proti. Kakor je povedala mestna svetnica in sekretarka območne organizacije ZSSS v Podravju Vekoslava Krašovec, besedilo odloka v celoti izraža interese in zahteve delavk in delavcev v trgovini in njihovega sindikata. Zdaj bo odlok treba samo še spoštovati!

Pobuda za spremembo kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine

Republiški odbor SDTS je na razširjeni seji 11. januarja sprejel pobudo za začetek pogajanj o spremembah kolektivne pogodbe dejavnosti, in sicer normativnega dela in tarifne priloge.

Republiški odbor je ugotovil, da so izhodiščne plače za 4. tarifni razred, kamor je razvrščenih največ trgovskih delavcev, le še 1,1 odstotka višje od minimalne plače. Ob podpisu socialnega sporazuma leta 1995 pa so bile višje kar za 35 odstotkov.

Nazadovanje plač trgovskih delavcev dokazujejo tudi podatki o povprečno izplačanih plačah. Leta 1995 so trgovci v povprečju zaslužili enako, kot je bila povpreč-

na plača v državi, leta 1999 pa so v povprečju prejeli osem odstotkov manj.

SDTS ugotavlja, da se na račun podcenjene delovne sile povečuje dobiček. Med 300 podjetji z največjim dobičkom je bilo lani kar 49 trgovskih podjetij, v katerih je zaposlenih 16.327 delavcev. Podatki kažejo, da v trgovini dela le 13 odstotkov vseh zaposlenih, vendar ustvarjajo tretjino vsega dobička.

Po podatkih Agencije za plačilni promet so plače in drugi osebni prejemki leta 1996 pomenili 13,1 odstotka vseh stroškov trgovskih družb, leta 1999 pa 12,4 odstotka.

Zaradi vsega tega se je čisti dobiček trgovskih družb od leta 1996 do 1999 povečal za 91 odstotkov.

Republiški odbor ocenjuje, da plače trgovcev nazadujejo zaradi več razlogov, med njimi so:

- delavcem izplačujejo le izhodiščne plače, brez dodatka iz naslova uspešnosti,
- uprave podjetij na pritisk zunanjih lastnikov spreminjajo sistematizacije tako, da ukinjajo plačilne razrede znotraj tarifnih razredov,
- delodajalci vrednotijo le formalno izobrazbo, ne upoštevajo pa funkcionalnih znanj, neugodnega delovnega časa, odgovornosti ...

Izhodiščna plača za prvi tarifni razred sedaj znaša 62.335 tolarjev, minimalna plača pa 84.418 tolarjev. Razkorak med izhodiščnimi plačami in minimalno plačo je po mnenju republiškega odbora mogoče odpraviti postopno do konca leta 2002. Za primerjavo si je SDTS izbral izhodiščno plačo za četrti tarifni razred, ki je bila leta 1995 za 35 odstotkov višja od minimalne plače, sedaj pa je le še 1,1 odstotka. Marca letos bi, po podpisu sprememb kolektivne pogodbe dejavnosti, razliko med izhodiščno plačo za četrti tarifni razred in minimalno plačo začeli približevati prejšnjemu razmerju. Izhodiščna enka bi se tako povečala na 68.260 tolarjev. Drugi dve tretjini uskladitve med obema plačama pa bi opravili v letu 2002. Relativna razmerja med devetimi plačami v devetih tarifnih razredih pa bi ostala nespremenjena.

njene poslovalnice obratujejo 24 ur na dan vse leto.

Razmere na terenu se vendarle izboljšujejo

Ne glede na to, kako politično vpliven in popularen je direktor kakšnega trgovskega podjetja, pa bodo morala po Bartolovih besedah vsa trgovska podjetja v Sloveniji spoštovati pravni red, ki določa odpiralni čas trgovin. Na pojave kršitev namerava delegacija Sindikata delavcev trgovine Slovenije opozoriti tudi ministra za delo, družino in socialne

Jože Murko: Mariborski mestni svet je sprejel zelo dober odlok o kriterijih za dežurne trgovine.

zadeve, pa tudi sicer bo sindikat vztrajal pri spoštovanju občinskih odlokov. Če to ne bo pomagalo, se bo sindikat obrnil na pristojno evropsko sodišče.

Čeprav nekatera trgovska podjetja še delajo po starem, pa so po besedah Jožeta Murka prizadevanja sindikata že obrodila sadove – vsaj v Podravju je tako! "Raz-

mere na področju odpiralnega časa trgovin se v Podravju izboljšujejo," je dejal Murko. "V večjem številu trgovskih podjetij so že na osnovi javne kampanje, ki jo je sprožil sindikat, sklenili, da ob nedeljah in praznikih ne bodo več imeli odprtih poslovalnic. Posamezna, zlasti večja trgovska podjetja pa še vztrajajo pri delu ob nedeljah in praznikih, čeprav za to nimajo dovolj zaposlenih. V eni od poslovalnic morajo tako trgovke vsak mesec narediti od 50 do 60 nadur, čeprav jim jih podjetje ne more izplačati, pa tudi izkoristiti jih ne morejo, saj je v poslovalnici za sedanjimi obratovalni čas premalo zaposlenih."

Kakor pravi Murko, območni odbor sindikata delavcev trgovine v Podravju skuša probleme dela ob nedeljah in praznikih rešiti z opozorili in pogovori z vodstvi podjetij. Tam, kjer to ne bo zaleгло, pa bodo sindikalisti prisiljeni poseči tudi po bolj radikalnih oblikah sindikalnega boja.

Zaradi dobrega dela se število članov SDTS povečuje

Murko pa je opozoril še na eno dejstvo: zaradi odločnosti in doslednosti, s katero Sindikat delavcev trgovine Slovenije rešuje probleme, se nanj zadnje čase obrača čedalje več trgovk in trgovcev, med njimi tudi nečlani. "V zadnjem času se je našemu sindikatu pridružilo veliko novih članov. Mnogi med njimi so se včlanili individualno, ker ne želijo, da bi delodajalec izvedel, da so člani sindikata."

T. K.

Komisija za sindikalna priznanja Zveze svobodnih sindikatov Slovenije skladno z 8. členom Pravilnika o podeljevanju odličij Zveze svobodnih sindikatov Slovenije objavlja

Razpis

za podelitev Plakete svobodnih sindikatov Slovenije v letu 2001

1.

Plaketo svobodnih sindikatov Slovenije (v nadaljevanju: plaketo) lahko prejmejo sindikati, ki so člani Zveze, njihove oblike organiziranja, območne organizacije ZSSS in posamezni člani, lahko pa tudi druge organizacije in njihovi predstavniki.

2.

Pri izbiri kandidatov za dodelitev plakete bo komisija kot predlagatelj odličij ZSSS upoštevala kriterije, ki jih določa 7. člen pravilnika. Po teh določilih se plaketa podeljuje za posebne dosežke predvsem na področjih:

- varovanja in izboljšanja ekonomskega, gromotnega in socialnega položaja članov,
- uspešnega usklajevanja, organiziranja in izvajanja različnih oblik sindikalnega boja posameznih ali vseh sindikatov, združenih v Zvezo,
- razvoja sindikalnega gibanja, socialnega partnerstva in organiziranosti sindikata,
- mednarodnega sindikalnega sodelovanja in uveljavljanja ZSSS in sindikatov dejavnosti v mednarodnih sindikalnih organizacijah,
- uveljavljanja zahtev sindikata v organih lokalne samouprave in institucijah na državni ravni,
- razvoja in krepitve samostojnosti ter učinkovitosti sindikata na posameznih ravneh organiziranosti,
- popularizacije in razvoja določene dejavnosti v ZSSS,
- kreativnega dela na področju medsindikalnega sodelovanja,
- za večletno delo in pomemben prispevek v organih in organizacijah ZSSS pri uresničevanju interesov članov in pri uveljavljanju ter razvoju sindikata,
- učinkovite zaščite in uveljavljanja temeljnih človekovih pravic članov,
- pomembnega prispevka k zdravemu in humanemu delovnemu okolju.

3.

Predlagatelji za podelitev plakete so po 9. členu pravilnika: sindikati podjetij, družb, zavodov in ustanov, sindikati dejavnosti, območne organizacije ZSSS in organi ZSSS. Predlogi morajo vsebovati pisno obrazložitev na največ dveh tipkanih straneh.

4.

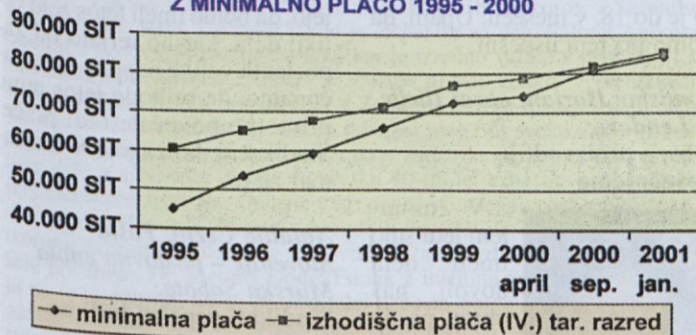
Plakete bo podelil predsednik ZSSS na tradicionalni prvomajski svečanosti.

5.

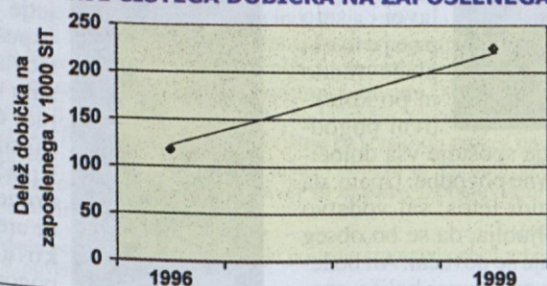
Predloge za plakete morajo upravičeni predlagatelji iz 3. točke tega razpisa poslati **najkasneje do 15. marca 2001** na naslov: ZVEZA SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE, Komisija za sindikalna priznanja, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana.

Mira Videčnik, predsednica komisije

PRIMERJAVA IZHODIŠČNE PLAČE (IV.) TARIFNI RAZRED Z MINIMALNO PLAČO 1995 - 2000

GIBANJE ČISTEGA DOBIČKA NA ZAPOSLENEGA

Kaj sindikalni zaupniki v Pomurju pričakujejo od leta 2001

Minulo leto je bilo za slovensko gospodarstvo leto umirjene gospodarske rasti. Rezultate, ki jih je slovensko gospodarstvo doseglo lani, makroekonomski strokovnjaki označujejo za ugodne, vendar opozarjajo, da so se v naši ekonomski politiki pojavile razpoke, ki jih je potrebno zakrpati, sicer lahko kaj hitro ogrozijo stabilnost našega gospodarstva. Kako so minulo leto na svoji koži občutili delavci in kaj lahko pričakujejo od letošnjega leta, smo se pogovarjali s sindikalnimi zaupniki iz Pomurja.

Tomislav Knez, Avtobusni promet Murska Sobota:
Leto 2000 je bilo zadovoljivo

Za delavce v našem podjetju je bilo lansko leto zadovoljivo. Dela smo imeli na srečo dovolj. Plače smo dobivali redno, dobili smo tudi regres za letni dopust in božičnico. Kakšno bo za naše podjetje letošnje leto, pa je veliko odvisno tudi od nove vlade. Če nam bodo priznali trošarino, bo lahko podjetje normalno poslovalo, če ne bodo, pa bo hudo. Cene nafte namreč naraščajo hitreje kot cene naših storitev.

V sindikatu si bomo prizadevali, da bi se položaj delavcev izboljšal. Med drugim se bomo poskušali dogovoriti tudi za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje. Upam, da se bo letošnje leto za delavce dobro izteklo in da bomo na koncu rekli, da je bilo boljše kot lansko.

Milan Antolin, opekarna Tondach iz Križevcev:
Z modernizacijo do večje konkurenčnosti

Čeprav smo v našem podjetju, ki je že nekaj časa v 100-odstotni tuji lasti, morali lani število zaposlenih zmanjšati skoraj za tretjino, sem z lanskim letom zadovoljen. Zlasti sem zadovoljen z načinom, kako smo v podjetju zmanjšali število delavcev. Število zaposlenih smo zmanjšali izključno z uporabo mehkih metod. Veliki večini delavcev smo uspeli najti drugo zaposlitev ali jim ponuditi drugo re-

šitev, ki jim zagotavlja socialno varnost. Kljub vsemu pa je bilo zmanjševanje števila zaposlenih za vse skupaj boleče, vendar nujno. Podjetje je veliko investiralo v novo tehnologijo, brez katere se ne bi moglo ohraniti na trgu, kjer vlada čedalje hujša konkurenca. Zaradi posodobitve proizvodnje, ki je bila za našo opekarno edina rešitev, pa je določeno število delavcev postalo trajno presežnih. Če opekarne ne bi modernizirali, pa bi čez nekaj let verjetno vsi ostali brez dela in kruha.

Mislím, da nam bo letos lažje, saj je opekarna modernizirana. Zaradi visoke kakovosti naših izdelkov se povečuje poslovni ugled in konkurenčnost podjetja na trgu. Pričakujem, da se bo to izrazilo tudi pri finančnih rezultatih in ekonomskem položaju delavcev.

Sonja Gomboc, Pošta Slovenije – poslovna enota Murska Sobota:
Prizadevanja za dodatno pokojninsko zavarovanje vseh delavcev

V lanskem letu je bilo poslovanje Pošte Slovenije uspešno, zato je leto tudi za delavce minilo brez večjih pretresov oziroma posebnosti. Plače smo prejeli redno, regres smo dobili, podjetje je spoštovalo tudi druga določila kolektivne pogodbe.

V letošnjem letu nas čakajo pogajanja za novo kolektivno pogodbo. Vanjo bomo verjetno vgradili dodatno pokojninsko zavarovanje delavcev, za kar je delodajalec že pokazal pripravljenost. Sindikat si bo prizadeval tudi, da bi se izboljšali ekonomski položaj delavcev. Če se bo letošnje leto izteklo tako, kot plani-

ramo in upamo v sindikatih, potem bo boljše od lanskega.

Franc Niderl, Imgrad Ljutomer:
Korektni odnosi med upravo in sindikati

Glede na težave, s katerimi se je naše podjetje srečevalo v preteklosti, sem z lanskimi rezultati in razmerami v podjetju zadovoljen. Delavci smo plače marsikdaj prejeli z zamikom, vendar pa se je gmotni položaj delavcev glede na prejšnja leta vendarle nekoliko izboljšal. Pomembno je tudi, da je sodelovanje med sindikatom in upravo podjetja korektno, zato probleme rešujemo s pogajanjem in dogovori.

Pričakujem, da bomo v podjetju letos uspeli ohraniti večino delovnih mest. Sindikat si bo prizadeval tudi, da bi prejeli plače po kolektivni pogodbi redno, to je do 18. v mesecu. Upam, da bomo pri tem uspešni.

Tomislav Hozjan, obrat Ilirije iz Lendave:
Obseg proizvodnje povečujemo

V minulem letu smo imeli dela dovolj, naš obrat pa je uspešno posloval. Delavci smo prejeli plače redno in po kolektivni pogodbi. Podjetje spoštuje vsa določila kolektivne pogodbe. Upam, da bo tako tudi letos, saj vodstvo obrata obljublja, da se bo obseg proizvodnje še povečal. Ali bo letošnje leto za delavce boljše, ena-

ko ali slabše kot lansko? Sem zmeren optimist! Upam, da bo vsaj nekoliko boljše.

Pavla Petovar Škrget, obrat Krke v Ljutomeru:
Zahvala za uspešno delo gre vsem zaupnikom ter članicam in članom sindikata

Letos je naš obrat uspešno posloval, temu primeren je bil tudi gmotni položaj delavcev. Delavci smo prejeli plače redno in v skladu s kolektivno pogodbo, podjetje pa nam je izplačalo tudi regres in božičnico. Glede na razmere v številnih drugih podjetjih v Pomurju je bil položaj delavcev v našem obratu lani relativno ugoden. Tudi produktivnost dela v našem obratu je zelo velika, poleg tega pa opravimo veliko nadurnega in nočnega dela.

Sindikat v podjetju je lani uspešno delal, za kar gre zahvala vsem sindikalnim zaupnikom in vsem članom in članicam, ki so s svojimi kritičnimi in ustvarjalnimi predlogi in pobudami aktivno sodelovali v delu. Sindikat je dobro sodeloval tudi z vodstvom obrata.

V vodstvu obrata nam zatrjujejo, da bomo imeli letos zelo veliko dela, kar bo terjalo od zaposlenih velike napore. Zato računamo, da se bodo letos temu primerno povečale tudi plače. Sindikat se bo zagotovo zavzel mal za to.

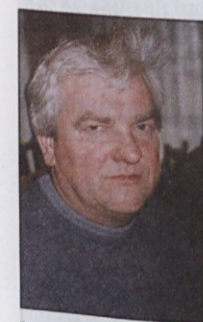
Natalija Černi, Pošta Slovenije – poslovna enota Murska Sobota:
Sindikati uspešni tudi na državni ravni

Naše podjetje je letos uspešno poslovalo, kar smo občutili tudi delavci, saj smo imeli plače in vse druge pravice urejene po kolektivni pogodbi. Sa-

ma sem še posebej zadovoljna, saj sem bila uspešna tudi pri študiju na višji šoli. Upam, da bo tudi letos tako in da mi bo študij uspelo končati. Sicer pa je bilo tudi v sindikalnem pogledu letošnje leto uspešno. Sindikati na državni ravni so uspeli ohraniti temeljne delavske pravice, ki bi jih nekateri radi izrinili iz naše zakonodaje in kolektivnih pogodb. Upajmo, da bo tudi letos tako.

Viktor Baša, delniška družba Pomgrad iz Murske Sobotice: Podjetje spoštuje kolektivno pogodbo

Lansko poslovno leto je bilo za naše podjetje uspešno, zato podjetje tudi s spoštovanjem kolektivne pogodbe ni imelo problemov. Tako smo delavci plače prejeli po kolektivni pogodbi, isto pa velja za druge pravice. Upam, da bo tudi letos poslovanje uspešno in da se bo položaj delavcev še izboljšal.

Milena Studenička, Segrap Ljutomer: Zmeren optimizem

Za naše podjetje je bilo lansko leto zelo uspešno. Zaradi gradnje železnice Murska Sobotna-Hodoš smo imeli v naši gramoznici izredno veliko dela, kar se je izrazilo tudi v dobrem poslovnem rezultatu podjetja. Res pa je, da smo delali dneve in noči. Zaradi tega so bile plače v podjetju za okoli 30 odstotkov nad kolektivno pogodbo. Regres za letni dopust smo delavci prejeli v maksimalnem znesku. Poleg tega pa je podjetje na novo zaposlovalo brezposelne delavce, ki so bili prijavljeni na zavodu za zaposlovanje. Upam, da bo za naše podjetje tudi letošnje leto uspešno, saj se bodo v Pomurju nadaljevala dela na avtocestnem programu. Če bomo imeli veliko dela, kar je realno, se bo izboljšal tudi položaj delavcev. Za letošnje leto sem zmeren optimist. T. K.

AZBEST UBIJA ZAHRTNO

Inšpektor za delo pred leti ni imel podlage za ukrepanje

Zaradi azbesta oboleli delavci Salonita iz Anhovega sprašujejo, kako je bilo mogoče, da je država dovoljevala azbestno proizvodnjo. Na mednarodnem posvetu o zmanjšanju posledic izpostavljenosti azbestu, bil je 9. 11. 2000 v Novi Gorici, smo slišali odgovore tudi na to vprašanje. Azbestne bolezni izbruhnejo šele desetletja potem, ko so bili delavci izpostavljeni tej kovini. To pomeni, da danes obolevajo delavci zato, ker so bili azbestu izpostavljeni v 70-tih letih prejšnjega stoletja. Glavni republiški inšpektor za delo Borut Brezovar je v arhivih inšpektorata preveril, kakšne so bile ugotovitve inšpekcijskih nadzorov v Salonitu Anhovo v teh letih. Ugotovil je, da je inšpektor za delo Salonit Anhovo obiskal v povprečju petkrat na leto, kar je izredno veliko v primerjavi s slovenskim povprečjem. Kršitev predpisov ni bilo veliko. V preteklosti ne le v tedanji SFRJ, ampak tudi v Zahodni Evropi niso poznali vseh nevarnosti dela z azbestom in zato predpisi niso bili enako zahtevni kot danes. Nemčija je, na primer, sedemkrat zaostriila svoje predpise o varnem delu z azbestom in šele v začetku 90-tih let azbestno proizvodnjo dokončno prepovedala. Delavci zato danes po vsej Evropi umirajo zaradi izpostavljenosti azbestu v preteklih desetletjih. Zaradi zamika pri izbruhu azbestnih bolezni se v razvitih državah vrh škodljivih posledic šele pričakuje. Dr. Metoda Dodič Fikfak v Inštituta za varovanje zdravja pa je opozorila, da so proizvajalci azbesta dolga leta na prefinjene načine onemogočali, da bi se v pristojnih mednarodnih organizacijah sprejeli dokumenti o posledicah dela z azbestom in na tej podlagi v nacionalnih državah predpisi o prepovedi uporabe azbesta. Torej približno tako, kot je v preteklosti tobačna industrija zanikala zdravstveno ogroženost zaradi kajenja cigaret. Po mnenju glavnega inšpektorja za delo Boruta Brezovarja pa danes Slovenija s svojimi ukrepi in aktivnostmi za nekaj let zaostaja za najbolj razvitimi državami. Meni, da je še cela vrsta področij premalo regulirana in na ta način zavarovana. Azbesta je še veliko v različnih proizvodnjah, verjetno pa je najbolj grozeč na področju gradbeništva. Ko se namreč stare hiše, v katere je vgrajen azbest, obnavljajo oziroma podirajo, so delavci in okolica izpostavljeni izredno hudi kontaminaciji.

Lučka Böhm

Vir: Mednarodni posvet o zmanjšanju posledic izpostavljenosti azbestu, Nova Gorica, 9. novembra 2000

Sindikalna lista

Februar 2001	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo)	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo)
	SIT	SIT

Prvi del

1. Dnevnice		
– cela dnevnic	(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti) 3.500,00	4.156,00
– polovična dnevnic	(nad 8 do 12 ur odsotnosti) 1.750,00	2.077,00
– znižana dnevnic	(od 6 do 8 ur) 1.218,00	1.447,00
2. Kilometrini	(od 2. 11. 2000 dalje) 52,80	52,80
	(od 14. 11. 2000 dalje) 49,86	49,86
	(od 23. 1. 2001 dalje) 51,24	51,24
3. Ločeno življenje*	80.304,00	60.671,00
4. Prenosišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2001)		
– po SKPGD (na delovni dan) 602,00		602,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	60.518,00	51.005,00
– za 20 let	90.777,00	76.507,00
– za 30 let	121.036,00	102.009,00
2. Odpravnina ob upokojitvi	401.522,00	602.283,00
	oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje	oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
3. Solidarnostne pomoči*		
– po SKPD – ob smrti delavca 120.457,00		102.009,00
– ob smrti v ožji družini 60.228,00		–
4. Minimalna plača (od 1. 1. 2001)	84.418,00	84.418,00
5. Zajamčena plača (od 1. 1. 2001)	44.367,00	44.367,00
6. Regres za letni dopust		
– najmanj 107.712,00		117.298,00
– ali največ 149.040,00		
	(70 % povprečne slovenske plače)	

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

Strokovna služba ZSSS

Piše: Oskar Komac,
sekretar SKEI za
organizacijsko-financične
zadeve

SKEI nagrajuje zaupnike in neprofesionalne funkcionarje

Tik pred novim letom je republiški odbor SKEI sprejel pravilnik o nagrajevanju sindikalnih zaupnikov. Ta ureja nagrade za delo, ki ga opravljajo neprofesionalni funkcionarji regijskih in območnih organizacij, sindikalnih podružnic in njihovih konferenc. Nagrade izplačujejo organi, za katere posamezni funkcionar opravlja naloge. Nagrade se izplačujejo mesečno, najkasneje do 18. v mesecu za pretekli mesec.

Izvršni odbor posamezne sindikalne podružnice lahko sklene, da nagrade za zaupnike izplačuje SKEI Slovenije. Te nagrade se izplačujejo trimesečno. Sindikalne podružnice pa so za nagrade porabljeni denar dolžne povrniti SKEI Slovenije.

Namesto v denarji obliki se nagrada lahko izplača v obliki kritja stroškov izobraževanja, letovanja, skrbi za zdravje ...

Nagrada v sindikalni podružnici ali konferenci pripada predsedniku, lahko pa se razdeli na več zaupnikov.

Za obračun nagrad se uporablja točkovni sistem. Vrednost točke je 100 tolarjev in se valorizira enako kot izhodiščne plače po kolektivni pogodbi dejavnosti. Predsednik sindikalne podružnice, v kateri je 50 članov SKEI, lahko na tej podlagi vsak mesec dobi

po najmanj 5000 tolarjev, predsednik podružnice s 1000 člani pa ima pravico do 25.000 tolarjev nagrade. Nagrada za predsednike SKEI v podjetjih, v katere je včlanjenih več kot 70 odstotkov zaposlenih, se povečajo za 30 odstotkov. Sindikalna podružnica ali konferenca za nagrade ne sme porabiti več kot 30 odstotkov svojega deleža članarine. Za nagrajevanje zaupnikov manjših podružnic prispeva del potrebnih sredstev tudi območna ali regijska organizacija.

Nagrada predsednika območne organizacije je odvisna od števila članov. Nagrada podpredsednika lahko znaša največ 30 odstotkov nagrade predsednika.

Podpredsedniki SKEI Slovenije prejemajo nagrado v višini sto točk. Nepoklicni predsedniki komisij SKEI imajo pravico do nagrade v višini 30 točk.

Člani organov, ki se udeležijo sej, imajo pravice do povrnitve stroškov prevoza z javnimi prometnimi sredstvi in do ustrezne dnevnice.

Predsednik SKEI lahko izvršnemu odboru predlaga odobritev enkratne nagrade v višini ene izhodiščne plače. Profesionalci niso upravičeni do nagrade.

Pravico do nagrade pa imajo tudi sindikalni zaupniki, ki pridobijo nove člane SKEI.

PРАВNA SVETOVALKA

Lučka Böhm, svetovalka
predsedstva ZSSS

Dokupovanje delovnih let in upokojevanje invalidov III. kategorije

Vprašanje: Naš delodajalec bo najverjetneje zaradi pomanjkanja dela v kratkem začel določati presežne delavce. Zanima nas, ali so možne predčasne upokojitve presežnih delavcev. Ali je možno posameznim delavcem, ki so dovolj stari, a nimajo dovolj pokojninske dobe, le-to dokupiti? Kakšna pravila veljajo pri upokojevanju delovnih invalidov III. kategorije?

Odgovor: Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/1999, 72/2000 in 124/2000), ki velja od 1. 1. 2000 dalje, je v zvezi s predčasnim upokojevanjem določil številne zaostritve v primerjavi s predpisi, ki so veljali pred tem. Predčasnega upokojevanja praviloma ni več. Zakon pa v prehodnih določbah še omogoča predčasno upokojitev za nekatere kategorije zavarovancev. Vendar pa od delavcev, ki so bili 31. 12. 1999 zaposleni, lahko na predčasno upokojitev računajo zgolj nekateri delovni invalidi.

Po prejšnjem zakonu, ki je veljal do konca leta 1999, so se lahko predčasno upokojili zgolj delovni invalidi in brez lastne krivde odpuščeni brezposelni delavci. Hkrati pa so seveda morali biti dovolj stari in imeti dovolj pokojninske dobe. Moški so morali biti stari vsaj 58 let in imeti vsaj 35 let pokojninske dobe. Ženske pa so morale biti stare vsaj 53 let in imeti vsaj 30 let pokojninske dobe.

V skladu s prehodnim 396. členom novega zakona se po 1. 1. 2000 še lahko predčasno upokojijo med drugim tudi delovni invalidi, ki so bili 31. 12. 1999 dovolj stari in so imeli dovolj pokojninske dobe. Moški delovni invalidi so morali biti na ta dan stari vsaj 53 let in hkrati imeti vsaj 30 let pokojninske dobe. Ženske delovne invalidke pa so morale biti stare vsaj 48 let in hkrati imeti vsaj 25 let pokojninske dobe. Če se izkaže, da je posamezni delovni invalid, zaposlen pri vašem delodajalcu, 31. 12. 1999 dejansko izpolnjeval oba pogoja, to pomeni, da se lahko predčasno upokoji tistega dne, ko končno dopolni oba pogoja, ki sem ju opisala v prejšnjem odstavku. Nekateri bodo torej dejansko pogoje za predčasno upokojitev izpolnili šele čez nekaj let. Ne morejo se torej predčasno upokojiti pred izpolnitvijo prej naštetih pogojev. Na to posebno opozarjam, ker je do takšnega napačnega razumevanja prihajalo pogosto zlasti v začetku izvajanja novega zakona.

Sprašujete, pod kakšnimi pogoji se upokojujejo delovni invalidi III. kategorije. Če pri njih pride do poslabšanja invalidnosti in invalidska komisija ugotovi izgubo vse delovne zmožnosti, se seveda lahko invalidsko upokojijo. Sicer pa za delovne invalide, ki se ne morejo več upokojiti predčasno, veljajo enaki upokojitveni pogoji kot za povsem zdrave delavce. Res pa je, da v skladu s predpisi o delovnih razmerjih delovni invalid zaradi

določanja trajnih presežnih delavcev brez svojega pisnega soglasja ne more ostati brez zaposlitve. Delavec, ki ni delovni invalid, pa je lahko odpuščen.

Sprašujete tudi, ali delodajalec lahko presežnim delavcem dokupi pokojninsko dobo. Pokojninska doba se lahko dokupuje zgolj za izpolnitev pogojev za pridobitev starostne pokojnine in ne za predčasno upokojitev. Novi zakon v 195. členu določa, da se zavarovancu, katerega delo ni več potrebno zaradi nujnih operativnih razlogov ali pa mu je prenehalo delovno razmerje po predpisih o prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji, lahko dokupi največ pet let zavarovalne dobe za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Drugi pogoj, ki mora biti izpolnjen hkrati, da je dokup možen, pa je dovolj dolga pokojninska doba presežnega delavca oziroma delavke v kombinaciji s potrebno starostjo. Tu so možne tri različne kombinacije starosti in dopolnjene pokojninske dobe. Prva kombinacija cilja na "polno" pokojninsko dobo. Moški mora pri tej kombinaciji imeti vsaj 35 let pokojninske dobe, ženska pa vsaj 33 let pokojninske dobe! Oba pa morata biti stara vsaj 58 let (enaka starost za oba spola!).

Druga kombinacija se nanaša na starost 63 let za moške in 61 let za ženske pri dopolnjeni pokojninski dobi vsaj 15 let. In tretja kombinacija se nanaša na starost 65 let za moške in 63 let za ženske pri dopolnjeni pokojninski dobi vsaj 10 let. Po mojem sta ti zadnji dve kombinaciji v praksi redkejši. Vendar življenje prinese vse mogoče situacije in možno je, da bosta tudi ti dve kombinaciji rešitev za kakšnega delavca.

Cena dokupa ni nizka. Je števek vseh zneskov "predčasnih" pokojnin (izplačanih v letih pred datumom redne upokojitve, če dokupa ne bi bilo). Tej vsoti se doda še zmno-

Stavka v Pomadi – Poslovni enoti Tabor

Delavci v mariborski enoti Pomade tri mesece brez plač

Delavke in delavci poslovne enote Pomade iz Novega mesta, ki ima sedež na Taboru v Mariboru, so prejšnji teden na zboru za zadnji dan januarja napovedali stavko. Okoli 170 delavk in delavcev te poslovne enote, ki se v Pomadi edina ukvarja s tekstilno proizvodnjo, se je odločilo za najtršo obliko sindikalnega boja, ker že tri mesece niso dobili plače in drugih prejemkov, ki jim pripadajo po kolektivni pogodbi.

Člani stavkovnega odbora so v napoved stavke zapisali tudi stavkovne zahteve: izplačilo plač za oktober, november in december, izplačilo druge polovice lanskega regresa za letni dopust, izplačilo regresa za malico in nadomestila za potne stroške za oktober, november in december ter poravnava zamudnih obresti, ki bremenijo delavce, ker ne morejo redno odplačevati kreditov, saj so že tretji mesec brez rednih prejemkov.

Vodstvo podjetja je s posebno izjavo napoved stavke sprejelo na znanje in jo celo dovolilo. Vodilni v podjetju pa so apelirali na delavce, naj dokončajo vse faze dela v pro-

žek pričakovanega števila pokojnin, ki jih bo posameznik prejel do smrti, ter razlike med pokojnino, ki bi jo posameznik prejemal brez dokupov, in pokojnino, ki bi jo prejemal z dokupom. Cena je torej za vsakogar različna. Razlike nastajajo zaradi različne plače, spola (ženske v povprečju živijo dlje) in starosti presežnega delavca. Cena je brez popustov, saj mora delodajalec Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v naprej plačati prav vse stroške, ki jih bo ta imel s pregodaj upokojenim presežnim delavcem.

Seveda pa si posamezni delavec lahko pokojninsko dobo dokupi tudi sam po možnostih, ki jih zakon določa (čas prijave za zavodu za zaposlovanje, čas zunaj zavarovanja zaradi nege in varstva otroka, mlajšega od 3 let, čas služenja vojaškega roka, čas zaključnega študija, čas zavarovanja v tuji državi, s katero Slovenija nima sklenjenega sporazuma o socialnem zavarovanju, čas pred 1. 1. 1983 za poklicno opravljanje samostojne dejavnosti, kmetijske dejavnosti, za dela pri sečnji, obdelavi in spravlilu lesa). Toda zakon določa, da v teh primerih dokup plača zavarovanec sam in torej ne njegov delodajalec. Seveda pa je možen dogovor, da delavci za ta namen porabijo del odpravnine tudi. Pri tem dokupu ni omejitev glede na dolžino že dosežene pokojninske dobe in starosti. Cena pa je zelo različna glede na vrsto dokupa.

Naj opozorim še na 55. člen novega zakona, ki določa, da v primeru odpustitve presežnih delavcev pokojnina ne bo zmanjšana, čeprav se bi odpuščeni delavec upokojil pred "polno" starostjo. Toda delodajalec mora zavodu za zaposlovanje pisno prepričati, da odpuščenih delavcev res ne more zaposliti na drugem delovnem mestu niti ne pri drugem delodajalcu.

izvodnji, da ne bi prišlo do poškodovanja ali uničenja materiala.

Sicer pa so delavci svoje nezadovoljstvo z razmerami v podjetju izrazili že večkrat. Po sestanku s predstavniki sindikata tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije v podjetju na začetku januarja je vodstvo Pomade delavcem posredovalo izjavo, v kateri navaja, da ima ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve do podjetja za 75 milijonov tolarjev neporavnanih obveznosti iz naslova financiranja aktivnih politike zaposlovanja. V zvezi s tem naj bi bila že vložena tožba, problematiko pa naj bi reševali tudi na ministrstvu. Poleg tega naj bi Pomadi tudi ministrstvo za gospodarstvo dolgovalo 100 milijonov za projekt tržnega prestrukturiranja, ki je bil potrjen leta 1998.

Vodstvo Pomade je delavce seznanilo, da ima reklamacijo blaga iz Anglije v višini 35 milijonov tolarjev. Reklamacija naj bi bila posledica napačne apreture blaga. Po navedbah vodstva Pomade njena uprava že od začetka leta 2000 išče možnosti za refinanciranje in dokapitalizacijo podjetja. Ta projekt naj bi bil potrjen na začetku lanskega leta, vendar zaradi neizpolnjenih obljub investitorjev ni bil uresničen. Uprava tako od srede lanskega novembra pospešeno išče možnosti refinanciranja preko domačih in tujih bank ter strateškega partnerja, ki bo dokapitaliziral podjetje. Po navedbah njenega vodstva je cilj Pomade, da dobi dokončne odgovore interesentov v prvi polovici februarja. Na začetku januarja je vodstvo Pomade delavcem zagotovilo, da bodo prvo manjkajočo plačo dobili do 19. januarja, drugo pa najkasneje do 26. januarja. Sredstva naj bi podjetje dobilo s prilivi iz tujine.

Ker z izplačilom prve obljubljene plače 19. januarja ni bilo nič, so delavci čez štiri dni na zboru napovedali stavko. Oktobrsko plačo so delavci sicer dobili konec minulega tedna, novembrske pa do začetka tega tedna še ne.

Kaj pravi ministrstvo za delo

Medtem pa so delavci oziroma njihov sindikat že prejeli izjavo ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki jo je podpisala državna sekretarka Staša Baloh Plahutnik. Ministrstvo odgovarja na trditve vodstva Pomade, češ da podjetju dolguje 75 milijonov tolarjev iz časa, ko je Pomada v letu 1997 po lastnih podatkih prezaposlila 136 delavcev iz Tekstilne tovarne Tabor v Mariboru, za katero je bil pred tem uveden stečajni postopek. Delavci so bili v družbo Pomada prerazporejeni in zaposleni za določen čas, konec leta 1997 pa naj bi se jim delovno razmerje spremenilo v nedoločen čas. Družba Pomada je na Zavodu za zaposlovanje uveljavljala povračilo stroškov v skladu z 48.a členom tak-

rat veljavnega zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Citirani člen zakona glasi: "Če organizacija oziroma delodajalec zaposli iskalca prve zaposlitve ali brezposelno osebo, ki je neprekinjeno več kot dve leti prijavljena pri zavodu, lahko zavod za iskalce zaposlitve takšni organizaciji oziroma delodajalcu za obdobje enega leta povrne stroške plačila prispevkov na bruto plače, ki jih plačuje organizacija oziroma delodajalec za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za porodniško varstvo, za primer bolezni in poškodb izven dela, za primer poškodbe pri delu in za zaposlovanje." Nadalje zakon pravi, da se delodajalcu lahko priznajo takšna sredstva, če gre za novo zaposlitev, ki povečuje število delavcev v organizaciji in traja najmanj dve leti. Organizacija in zavod pa v primeru povrnitve stroškov uredita medsebojne pravice in obveznosti s pogodbo.

Ker ima podjetje Pomada svoje proizvodne prostore v Mariboru, je območna služba zavoda za zaposlovanje Maribor ob obravnavanju vloge ugotovila, da je Pomada od aprila do decembra 1997 zaposlila 122 delavcev bivše Tekstilne tovarne Tabor. Ker delodajalec ni dejansko zaposlil iskalcev prve zaposlitve ali delavcev, ki so bili dve leti prijavljeni na zavodu, ni izpolnjeval pogojev iz zgoraj navedenega člena zakona. Večina delavk in delavcev je bila prezaposlena iz enega podjetja v drugo. Zaradi tega tudi ni bila sklenjena pogodba za povračilo stroškov.

Vendar je zavod za 69 novo zaposlenih delavcev v podjetju v letih 1997 in 1998 sklenil pogodbo o sofinanciranju stroškov usposabljanja z delovnim razmerjem.

Plahutnikova omenja tudi, da je gospodarska družba Pomada na podlagi javnega razpisa za dodelitev sredstev za neposredno subvencioniranje stroškov v okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja v letu 1997 pridobila nepovratna sredstva za ohranjanje in odpiranje novih delovnih mest v višini 14.050.000 tolarjev.

"Na tej podlagi in na podlagi takrat veljavnih zakonskih določil ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ugotavlja, da ni osnove za obnovo postopka ali za kakršnokoli obveznost države do gospodarske družbe Pomada," je na koncu zapisala državna sekretarka Staša Baloh Plahutnik.

Delavci so na pomoč poklicali tudi delovno inšpekcijo

Povejmo še, da so delavke in delavci o tem, da tri mesece niso dobili plač, že obvestili tudi inšpekcijo za delo. Na ta način so si delavci ustvarili možnost, da bodo lahko dali odpoved in si socialno varnost zagotovili na zavodu za zaposlovanje kot brezposelne osebe, če jim delodajalec v bodoče ne bo redno izplačeval plač.

Evropska konferenca sindikatov steklarstva in keramike

Francozi prihajajo v Slovenijo

V Bratislavi je bila sredi januarja konferenca sindikatov steklarstva in keramike, ki sta jo skupaj organizirali mednarodna zveza sindikatov ICEM in evropska zveza EMCEF. Sodelovali so predstavniki sindikatov iz 16 držav srednje in jugovzhodne Evrope. Sodelovala je tudi delegacija Sindikata KNG, ki je priložnost izkoristila za pogovore s sindikati držav, s katerimi se na trgih srečujejo naša podjetja.

Osrednja tema konference je bil položaj delavcev v obeh industrijskih panogah v procesu globalizacije.

Kot so nam povedali kolegi iz Slovaške, so v tej državi vsa podjetja privatizirana. Ker je bil pri lastninjenju možen menedžerski odkup, so lastništvo večinoma prevzeli vodstveni kadri. V to državo prodirajo multinacionalke, ki odkupujejo posamezna podjetja.

Število zaposlenih v steklarski industriji se je v zadnjih desetih letih z 12.000 zmanjšalo na 6000. Zaradi tega delodajalci zahtevajo od delavcev, da opravljajo nadurno delo. Delavce tudi izsiljujejo, saj jim grozijo, da, če ne bodo delali nadur, ne bodo dobili plač. Večina delavcev dela v štirih izmenah.

Ker tuji lastniki vlagajo v posodobitev proizvodnje, se obseg ročnega dela zmanjšuje. Plače pa so za naše razmere dokaj nizke, povprečne bruto plače znašajo 580 mark.

Olastninjena so tudi vsa steklarska podjetja na Češkem, četrtna jih je v tuji lasti. Češki sindikalisti imajo s tujimi lastniki večinoma dobre izkušnje, saj za razliko od domačih nikoli ne kršijo kolektivnih pogodb. Tudi plače v podjetjih v lasti tujcev so za 50 do 100 odstotkov večje kot plače v podjetjih, ki imajo domače lastnike. Povprečno pa steklarji na Češkem prejmejo po 750 mark mesečno, od tega pa morajo plačati še prispevke in davke. Na boljšem kot naši delavci so pri delovnem tednu, saj znaša le 37,5 ure, dopusta pa imajo letno po 25 dni.

Drugače je na Poljskem, kjer je večina podjetij v lasti države.

Delovni tednik traja 42 ur, povprečne plače pa so približno enake kot na Češkem – 750 mark bruto. Politika se na Poljskem zelo vpleta v sindikalno gibanje in zato imajo v nekaterih podjetjih tudi po deset različnih sindikatov, kar delodajalci na pogajanjih izrabljajo.

Za steklarsko industrijo v Franciji, kjer je zaposlenih 35.000 delavcev, velja sedem ko-

lektivnih pogodb. Zaposleni imajo po 30 dni dopusta, plačanih imajo tudi devet dni, ko zaradi praznikov ne delajo. Imajo 35-urni delovni tednik. Delavci se lahko redno upokojijo, ko dosežejo do 65 let, predčasno pa pet let prej. Povprečno francoski steklarji zaslužijo po 1050 evrov, zaposleni v multinacionalki Saint Gobain pa 1300 do 1400. Francoski kolegi so

nam povedali, da je prav ta multinacionalka obvestila svoje delničarje, da bo kmalu vstopila v Slovenijo.

Žal se med dvodnevno konferenco nismo uspeli srečati še s kolegi iz drugih držav. Kljub temu pa smo na konfeerenci ugotavljali, da je globalizacija posegla tudi v steklarstvo. Prinesla ni le slabega, ampak tudi kaj dobrega. Nove razmere pa od sindikatov zahtevajo drugačen način razmišljanja. Nujno potrebno je zlasti sodelovanje prek državnih meja.

Soniboj Knežak
podpredsednik Sindikata KNG

Tarifna priloga

1. Izhodiščne bruto plače po kolektivnih pogodbah dejavnosti - januar 2001 (v SIT):					
Zahtev.skup. tarifni razred	Relativno razmerje	Nekovine	Kemija in gumarstvo		
			I	II	III
I. enostavna dela	1.00	60,518	61,124	64,755	69,596
II. manj zahtevna dela	1.10	66,570	67,236	71,231	76,556
III. srednje zahtevna dela	1.23	74,437	75,183	79,649	85,603
IV. zahtevna dela	1.37	82,910	83,740	88,714	95,347
V. bolj zahtevna dela	1.55	93,803	94,742	100,370	107,874
VI. zelo zahtevna dela	1.85	111,958	113,079	119,797	128,753
VII. visoko zahtevna dela	2.10	127,088	128,360	135,986	146,152
VIII. najbolj zahtevna dela	2.50	151,295	152,810	161,888	173,990
IX. izjemno pomembna, najbolj zahtevna dela	3.00	181,554	183,372	194,265	208,788
2. Regres za letni dopust - najmanj SIT		107,712.0	107,712.0		
- največ 70% slovenske povprečne plače		137,745.0	137,745.0		
3. Povračila stroškov v zvezi z delom					
- regres za prehrano - na delovni dan		602.00	602.00		
- dnevnice v SIT:					
cela		3,500.00	3,500.00		
polovična		1,750.00	1,750.00		
znižana		1,218.00	1,218.00		
- kilometrina (od 14.11.2000 dalje) v SIT za 1 km		49.86	49.86		
- prevoz v SIT za 1 km		24.93	24.93		
4. Jubilejne nagrade pri zadnjem delodajalcu v SIT:					
- za 10 let		60,518.0	61,124.0	64,755.0	69,596.0
- za 20 let		90,777.0	91,686.0	97,132.0	104,394.0
- za 30 let		120,036.0	122,248.0	129,510.0	139,192.0
5. Odpravnina ob upokojitvi najmanj SIT:		388,686.0	583,029.0		
6. Solidarnostne pomoči:					
- smrt delavca		194,343.0	194,343.0		
- ostalo - na predlog socialne službe ali sindikata		30% pov.plače	30 do 60% pov.plače		
7. Nadomestilo za ločeno življenje		77,737.0	77,737.0		
8. Drugo					
- minimalna plača		84,418.0	84,418.0		
- zajamčena plača		44,367.0	44,367.0		
- povprečna mesečna bruto plača za zadnje tri mesece		194,343.0	194,343.0		

POJASNILA:

- Izhodiščne plače:
Vir: Tarifna priloga h KP za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin (nekovine), objavljena v Ur. listu RS št. 44/98, ter Tarifna priloga h KP za kemično in gumarsko industrijo Slovenije (kemija), Ur. list RS št. 9/98.
- Regres za letni dopust:
najmanj 107.712 SIT, največ 70% povprečne plače zaposlenih v RS (v oktobru 2000 znaša 196.779 SIT)
kar znaša 137.745 SIT.
Vir: KPD, SKPgD.
- Povračila stroškov v zvezi z delom:
Vir: KP, Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek.
- Izračun nekaterih drugih osebnih prejemkov:
- jubilejne nagrade: KPD
- odpravnina ob upokojitvi: KPD (osnova povprečna bruto plača v RS za pretekle tri mesece)
- solidarnostne pomoči: osnova povprečna bruto plača v RS za pretekle tri mesece.
- ločeno življenje: najmanj 40% povprečne plače v RS za pretekle tri mesece.
- Odpravnina: po KP za nekovine najmanj 2 plači, po KP za kemijo in gumarstvo 3 plače.

Območna organizacija ZSSS Dolenjske in Bele krajine

Prizadevanje za socialnopartnerske odnose na področju obrti

Območna organizacija je 25. januarja v Novem mestu sklical pogovor s predstavniki združenja delodajalcev, obrtne zbornice in sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev o vzpostavitvi socialnopartnerskih odnosov na regionalni ravni. Na ta način naj bi izboljšali odnose med delodajalci v obrti in drobnem gospodarstvu in pri njih zaposlenimi delavci. Podlaga za to obliko socialnega partnerstva dajeta kolektivni pogodbi za obrt in za drobno gospodarstvo.

Predstavniki ZSSS in sindikata obrtnih delavcev smo ocenili, da se medsebojni odnosi niso razvili skladno z napredkom teh dveh dejavnosti. To še posebej velja za novodobne podjetnike, ki ne spoštujejo kolektivnih pogodb in kršijo tudi zakon o delovnih razmerjih. Do tega prihaja tudi zaradi premalo učinkovite inšpekcije dela in premajhne vključenosti delavcev v sindikat. Posamezni obrtniki in lastniki podjetij drobnega gospodarstva delavcem pogosto ne izplačujejo plač redno. Še huji so primeri, ko delavci prejmejo denar kar na roko in brez obračunskega lista. Nepravilnosti so tudi pri nad-

urah, regresu za letni dopust, jubilejnih nagradah, odpravninah, povračilu stroškov prevoza in prehrane med delom. Posamezni delodajalci zaposlujejo delavce na črno, drugi jim preprečujejo včlanitev v sindikat.

Predstavniki obrtne zbornice in združenja delodajalcev so povedali, da številni delavci ne poznajo tržnega gospodarstva in tudi pravic in dolžnosti iz delovnega razmerja. Pri delu naj bi bili delavci tudi nedisciplinirani, izigravali naj bi pravico do odsotnosti z dela zaradi bolezni. Opozorili so tudi na zelo zastarel zakon o delovnih razmerjih, finančno nedisciplino, izsiljevanje monopolistov, za vse to naj bi bila odgovorna država.

Predstavniki sindikatov smo menili, da neurejeni odnosi povzročajo nezadovoljstvo delavcev, njihovo slabo delo, bolniške odsotnosti in tudi konflikte.

Za izboljšanje razmer smo udeleženci pogovora sprejeli te sklepe:

1. Za obrt in drobno gospodarstvo se za Dolenjsko in v Belo krajino vzpostavijo socialnopartnerski odnosi.

2. Partnerji si bomo prizadevali

za dosledno spoštovanje kolektivnih pogodb. Javnost bomo obveščali o grobih kršitvah pravic zaposlenih.

3. Državne organe bomo opo-

zorili na finančno nedisciplino in neurejenost trga dela.

4. Sklad za izobraževanje bo za delavce organiziral posebne seminarje, na katerih naj bi spoznavali svoje pravice in dolžnosti iz delovnih razmerij.

5. Pri delodajalcih, ki bodo pripravljeni odpraviti nepravilnosti in ne bodo ovirali včlanjevanja delavcev v sindikat, le-ta ne bo uporabljal radikalnih metod boja.

Jože Miklič

Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

Izhodiščne plače za gradbene dejavnosti Slovenije

V skladu z določili KPGD Slovenije (UL RS 7 z dne 30. 1. 1998) in dopolnitvami (UL RS št. 19 z dne 3. 3. 2000) in Tarifne priloge h KPGD znaša izračun izhodiščnih bruto plač za januar 2001 v SIT:

Tarifni razred	Plačilni razred	Opis	Koeficient	Izhodiščna plača v SIT za polni delovni čas
I.	1	Enostavna dela	1,00	63.544
II.	2	Manj zahtevna dela	1,10	69.899
III.	3	Srednje zahtevna dela	1,23	78.160
IV.	4/1	Zahtevna dela 1	1,37	87.056
	4/2	Zahtevna dela 2	1,46	92.775
V.	5/1	Bolj zahtevna dela 1	1,64	104.213
	5/2	Bolj zahtevna dela 2	1,75	111.203
VI.	6/1	Zelo zahtevna dela 1	1,85	117.557
	6/2	Zelo zahtevna dela 2	2,16	137.256
VII.	7/1	Visoko zahtevna dela 1	2,21	140.433
	7/2	Visoko zahtevna dela 2	2,50	158.861
VIII.	8	Najbolj zahtevna dela	3,00	190.633
IX.	9	Izjemno zahtevna dela	3,50	222.405

Izhodiščne plače so izračunane na osnovi novega količnika povišanja izhodiščnih plač zaposlenih v gospodarskih dejavnostih Republike Slovenije od vključno meseca januarja 2001 dalje, ki je objavljen v UL RS št. 2 z dne 12. 1. 2001.

Jernej Jeršan, sekretar SDGD Slovenije

Še je čas za prijavo tečajev tujih jezikov

Kot smo objavili v 2. letošnji številki našega glasila, bo pri ZSSS organiziran nov semester tečajev angleščine, nemščine in francoščine v treh zahtevnostnih stopnjah (nižja, srednja in višja). Tečaje lahko naročijo organi ZSSS, sindikati dejavnosti, območne organizacije ZSSS ali sindikati podjetij in zavodov. Seminarjev se lahko udeležijo le člani sindikatov dejavnosti, vključenih v ZSSS. Pogoji za izvedbo tečaja je najmanj 6 in največ 10 prijavljenih udeležencev.

Tečaji bodo od sredine februarja 2001 do sredine junija 2001.

Naročila zanje sprejemamo v službi za izobraževanje pri ZSSS na Dalmatinovi 4 v Ljubljani najkasneje do 7. februarja 2001.

Za vsa dodatna pojasnila pokličite Vanda Rešeta, tel. 01/43-41-238, e-pošta vanda.reseta@sindikat-zsss.si ali Jožico Anžel, tel. 01/43-41-239, e-pošta jozica.anzel@sindikat-zsss.si.

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

Vse kar mora vedeti Slovenec – jutrišnji državljani EU

Kakšni so koebenhavski kriteriji za sprejem v EU?

Odgovor: Predsedniki držav in vlad držav članic EU so leta

1994 sklenili, da bodo k včlanitvi v EU povabili tudi države Srednje in Vzhodne Evrope. Kljub večjemu številu prijavljenih držav kandidat pa so se marca 1998 začela pogajanja o priključitvi le s šestimi državami kandidatkami, ki so izpolnjevale prvega od tako imenovanih koebenhavskih kriterijev: Ciper, Češko, Estonijo, Madžarsko, Poljsko in Slovenijo. Tako se imenujejo, ker so bili oblikovani leta 1993 na srečanju Evropskega sveta v Koebenhavnu:

1. Država mora spoštovati demokratična načela, človekove pravice in pravice manjšin.
2. Gospodarstvo mora poslovati uspešno in biti sposobno, da se spopade z močno konkurenco na skupnem trgu Evropske unije.
3. Država mora biti sposobna prevzeti obveznosti, ki jih prinaša članstvo, kar pomeni, da mora biti sposobna uresničevati osnovne cilje EU.

Vir: publikacija Urada vlade za informiranje

Humoreska

“Dragi moji, ali ste že slišali, kaj je novega?” je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi na ves glas povprašal rezkar Vili. “Bruseljskim uradnikom je končno odklenkalo! Konec je z njihovim življenjem na veliki nogi!”

“Kaj se je zgodilo?” smo povprašali vsi v en glas.

“I, kaj! Poslanci v našem državnem zboru so ratificirali konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju,” je s povzdignjenim glasom pojasnil Vili.

“Za kaj pa gre pri tej tvoji, no, kako se že reče, konvencionalizaciji ratifikacije o podkupovanju?” je povprašal mizar Tone in si pri tem skoraj polomil jezik.

“Ne reče se konvencionalizacija ratifikacije, temveč ratifikacija mednarodne konvencije. Sploh pa ne gre za ratifikacijo konvencije o podkupovanju, temveč za ratifikacijo konvencije proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev,” je začel pojasnjevati Vili.

“Naj me vrag, če kaj razumem!” je vzkliknil Tone. “Vili, povej po domače, za kaj gre pri tej tvoji, no, kontracepciji proti podkupovanju ali kako se že reče.”

“Poglejte, fantje! Kakor so ugotovile države članice OECD ter Argentina, Brazilija, Bolgarija, Čile in Slovaška, je podkupovanje zelo razširjen pojav v mednarodnem poslovanju, trgovini in naložbah, kar zbuja politično zaskrbljenost vseh poštenih ljudi na svetu in spodkopava gospodarski razvoj in upravljanje ter izkrivlja pogoje mednarodne konkurence,” je pojasnil Vili. “Zato so omenjene države že decembra leta 1997 podpisale konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev.”

“Kaj za vraga pa piše v tej konvenciji?” je stvar začela zanimati tudi strugarja Lojzeta.

“V konvenciji piše, da se morajo države podpisnice z vsemi razpoložljivimi sredstvi in ukrepi boriti proti korupciji tujih javnih uslužbencev,” je pojasnil Vili. “Zato morajo države podpisnice s svojim notranjim pravom urediti, da postane udeležba pri podkupovanju tujega javnega uslužbenca, vključno z napeljevanjem, pomočjo, prikrivanjem ali odobritvijo, kaznivo dejanje. Prav tako morajo države podpisnice kot kaznivo dejanje opredeliti poskus ali dogovor za podkupovanje tujega javnega uslužbenca.”

“To je lepo in prav, da ne sme tujih javnih uslužbencev nihče podkupovati,” je dejal Lojze. “Samo tega ne vem, kakšno zvezo ima s tem Slovenija.”

“Sedaj je to konvencijo podpisala tudi Slovenija,” je dejal Vili. “S tem je naša vlada skupaj s poslanci napovedala odločen boj podkupljivosti tujih javnih uslužbencev. Zato pravim, da je bruseljski birokraciji in birokratom v Mednarodnem monetarnem fondu, v Mednarodni trgovinski organizaciji, v Organizaciji združenih narodov in v različnih drugih mednarodnih organizacijah in združenjih odklenkalo. Da o javnih uslužbencih v sosednjih državah, s katerimi ima Slovenija razvito gospodarsko sodelovanje, niti ne govorimo. Z njihovim življenjem na veliki nogi je konec!”

“Hm? Le zakaj je naša država sopolpisnica te konvencije, ki so jo pripravile države OECD, v družbi Argentine, Slovaške, Brazilije, Bolgarije in Čila?” je zanimalo Toneta.

“Argentina, Brazilija, Bolgarija in Čile so znane po tem, da se najbolj borijo proti korupciji v tujini,” je odvrnil Vili. “Slovaki in Slovenci pa smo si po vsem, ne samo po jeziku, tako podobni, da zares ni nič nenavadnega, če podpisujemo iste mednarodne konvencije.”

“Vili, lepo te prosim, nehaj nakladati!” se je v pogovor razburjeno vključil skladiščnik Rudi. “Ti raje povej, zakaj se politiki v Argentini, Braziliji, Bolgariji in Čilu raje ne spopadejo s korupcijo v svojih deželah. Če sem prav seznanjen, gre za države, ki po korupciji sodijo med vodilne v svetu.”

“Ej, fantje, vidim, da nič ne razumete!” je nadaljeval Vili. “Korupcija je globalni problem sodobnega sveta, zato se z njim ni mo-

goče spopadati parcialno. Predvsem pa je treba začeti na vrhu. Že star pregovor pravi, da riba smrdi pri glavi, ali ne?”

“In kakšno zvezo ima s podkupljivostjo ali nepodkupljivostjo tujih javnih uslužbencev Slovenija?” je vrtal naprej Tone. “Zakaj je morala naša država ravno v tem trenutku sprejeti mednarodno, no, kontracepcijo proti podkupljivosti tujih državljanov ali kako se že reče!”

“Zakaj, zakaj?” je vzkliknil Vili. “Ali ne vidiš, da se virus tega mednarodnega zla, ki se imenuje korupcija, čedalje bolj nevarno širi tudi po Sloveniji. Za njim je, saj tako sumijo naši policisti, zbolelo že več visokih državnih funkcionarjev, med katerimi so tudi državni sekretarji, tožilci, pa številni menedžerji in podobni pomembneži.”

“Če je korupcija bolezen, potem je Slovenijo zares zajela že prava epidemija!” je zarobantil Rudi. “Simptome te bolezni srečujemo

državljeni že na vsakem koraku, samo bolniki se skrivajo, da ne bi padli v roke zdravnikom.”

“Ne omenjaj mi zdravnikov,” je dvignil prst Lojze. “Bojim se, da so s to boleznijo okuženi tudi mnogi med njimi.”

“Čakaj, no, katere zdravnike imaš v zvezi s to boleznijo v mis-

lih: tiste v belih haljah ali tiste, ki naj bi korupcijo zdravili v državnih in pravosodnih organih?” je vprašal Tone.

“Oboje!” je kot iz topa ustrelil Lojze. “Med obojimi je, vsaj po simptomih sodeč, ta bolezen sodobnega sveta že močno razširjena.”

“Najhuje pa je, ker je ta bolezen tako nalezljiva,” je potarnala kuharica Špela. “Meni se zdi, da je zanjo zbolelo že tudi več ljudi v naši tovarni. Za direktorja dam roko v ogenj, da je okužen. Če bi bil zdrav, zagotovo ne bi podpisal tako škodljive pogodbe o dezinvestiranju. Tudi računovodja zadnje čase ni več videti najbolj zdrav, da o komercialnem direktorju, ki je svojemu svaku pod ce-no prodal službeni avto, niti ne govorimo.”

“Špela, ti pa le pazi, kaj govoriš,” je nejevoljno zamahnil z roko Rudi. “Ali misliš, da tebe predčerašnjim po službi ni nihče videl, kako si se s polno vrečko zrezkov iz naše tovarniške menze napotila direktno k svoji frizerki?”

“Ti pa kar molči, Rudi! Misliš, da smo v naši tovarni vsi takšni kot ti, ki v tovarniškem skladišču kradeš žico za svoje domače brajde,” je vzrojila Špela. “Kaj jaz v vrečki nesem iz tovarne, pa tebe nič ne briga. Za to, da zaposlenim ob izhodu pregleduje vrečke, ima mo vratarja!”

“Rudi, zdaj si slišal, kar si iskal,” je dejal Tone. “Če smo že pri tem, pa moram tudi jaz povedati, da me nič ne mori, če ti iz tovarne odneseš kakšen metrček žice za svoje brajde – moti pa me, da ti nikoli v tovarno ne prineseš kakšnega litrčka dobrega domačega rdečega vina. Veš, kako bi se nam prilegel k temu ričetu?”

“Nehajte! Od tega vašega govorjenja me že boli glava!” je vzkliknila praktikantka Suzana. “Kakor kaže, je ta korupcija zares zelo nevarna, razširjena in še zlasti nalezljiva bolezen. Samo tega ne razumem, zakaj je Slovenija napovedala boj podkupovanju tujih javnih uslužbencev. Zakaj se ne spopademo s to nevarno boleznijo doma?”

“No, Suzana, kako pa bi se ti spopadla s korupcijo v Sloveniji?” je povprašal Vili.

“Če bi v tej deželi jaz imela kakšno besedo, bi dala takoj zapreti vse, ki prejemajo oziroma dajejo podkupnine in ki se na kakršenkoli način nezakonito okoriščajo s svojim položajem ali funkcijo!” je zmagoslavno dejala Suzana.

“Oh, otrok moj! Ti imaš v načelu prav! Samo to je vprašanje, kdo lahko našo politično in gospodarsko elito pošlje na takšno zdravljenje, kakor ga predlagaš ti,” je vzdihnil Vili. “Zato je najbolje, da najprej mi pomagamo pozdraviti tiste v Bruslju, potem ko bo Slovenija postala članica Evropske unije, pa bodo že tisti iz Bruslja poskrbeli za vse, ki bolehalo za korupcijo v beli Ljubljani in drugod v naši deželici!”

Iz dnevnika delavca Jožeta

Nevarna bolezen

Razpis seminarja

Zagotovimo si varno starost

Seminar bo potekal 27. in 28. februarja 2001 v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, Gradnikova 1.

Seminar priporočamo predsednikom sindikatov podjetij in zavodov, sindikalnim zaupnikom, predsednikom svetov delavcev.

PROGRAM:

27. februar, od 9.00 do 15.30 ure

- **Temeljne rešitve novega sistema obveznega pokojninskega zavarovanja** (predstavitve poteka pokojninske reforme, temeljni instituti obveznega pokojninskega zavarovanja, temeljni instituti dodatnega obveznega pokojninskega zavarovanja)

- **Temeljne rešitve novega sistema invalidskega zavarovanja** (pravice iz invalidskega zavarovanja – poklicni in nepoklicni riziki, dolžnosti delodajalca, prenehanje delovnega razmerja invalida)

28. februar, od 9.00 do 15.30 ure

- **Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje** (individualno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, kolektivno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, oblike organiziranosti dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, postopek in način sprejemanja odločitev pri delodajalcu o dodatnem prostovoljnem zavarovanju, pokojninski načrt dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, kolektivna pogodba kot temeljni način urejanja pravic in obveznosti delodajalcev in delavcev pri dodatnem, prostovoljnem pokojninskem zavarovanju, pravice zavarovancev iz dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja)

- **Naloga sindikata** (skupna odgovornost sindikata in delodajalca za vključitev zaposlenih v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, pravice sindikata na tem področju, priprava odločitve, postopek sprejema odločitve o vključitvi v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, naloge delodajalca)

Metode: predavanja, razprave

Strokovna izvajalka: **Gregor Miklič**, izvršni sekretar v ZSSS, in **Lučka Böhm**, svetovalka v ZSSS

Prijave na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 20. februarja 2001. Seminar bomo izvedli, če bo 20 prijav. Če bo prijav več, bomo preostale prijavljene uvrstili na naslednji seminar. Kotizacija za posameznega udeleženca, vključuje tudi strokovno gradivo, je 15.000 tolarjev. Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 32." Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC v Radovljici, je treba to navesti pod rubriko v prijavnici. Stroški bivanja in prehrane so poravnajo v SIC, v Radovljici (polni penziona v dvoposteljni sobi je 8.100 tolarjev).

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

PRIJAVNICA za seminar ZAGOTOVIMO SI VARNO STAROST

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Zaposlitev, naziv in naslov družbe:

delovno mesto:

Točen naziv in naslov plačnika:

Davčna številka plačnika:

Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:

Predsednik sveta delavcev: DA NE

Funkcije v sindikatu podjetja oz. zavoda:

Predsednik sindikata podjetja: DA NE

Sindikalni zaupnik:

Med seminarjem bom nastanjen v SIC v Radovljici: DA NE

Žig in podpis odgovorne osebe:

V dne

Razpis seminarja

Osebna odličnost

Seminar bo v četrtek, 1. marca 2001, od 9.00 do 16.45 ure v Domu sindikatov v Ljubljani, Dalmatinova 4.

Udeležbo priporočamo funkcionarjem in strokovnim delavcem ZSSS ter sindikatov dejavnosti in območnih organizacij ZSSS in sindikalnim zaupnikom.

PROGRAM:

- **Moj osebni stil, moja zunanja in notranja podoba:** odličnost organizacije, osebna poslovna etika, verbalni in neverbalni potencial

- **Besedna (pisna in ustna) in nebesedna komunikacija:** prehodnost komunikacijskega kanala, odličnost sporočanja

- **Prijaznost in uglajenost:** empatija, verbalna in neverbalna komunikacija, medsebojni vedenjski vplivi

- **Delavnica:** moja osebna odličnost

Strokovna izvajalka: **Bogdana Herman**, profesorica slavistike; v delniški družbi SOCIUS vodi Center za poslovno kulturo. Je strokovnjakinja za svetovanje in izobraževanje na področju jezikovne kulture in kulture komuniciranja na sploh. Na seminarjih, delavnicah in individualnih srečanjih usposablja za javno nastopanje, za boljše interno in eksterno komuniciranje in za poslovno kulturo. Med drugim je trenerka Treninga Dale Carnegie® z mednarodno licenco.

Metode: predavanja, razprave, delavnica, praktični primeri, simulacija različnih komunikacijskih okoliščin.

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 22. februarja 2001. Cena seminarja je 13.000 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite »Seminar, sklic na številko 31«.

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

Opomba: Prosimo, da podatke napišete natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

PRIJAVNICA za seminar OSEBNA ODLIČNOST, ki bo 1. marca 2001

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Naslov doma:

Zaposlitev, naziv in naslov družbe:

.....

Točen naziv in naslov plačnika:

.....

Davčna številka plačnika:

– delovno mesto:

Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:

Funkcije v sindikatu dejavnosti oz. območni organizaciji ZSSS (navedite):

.....

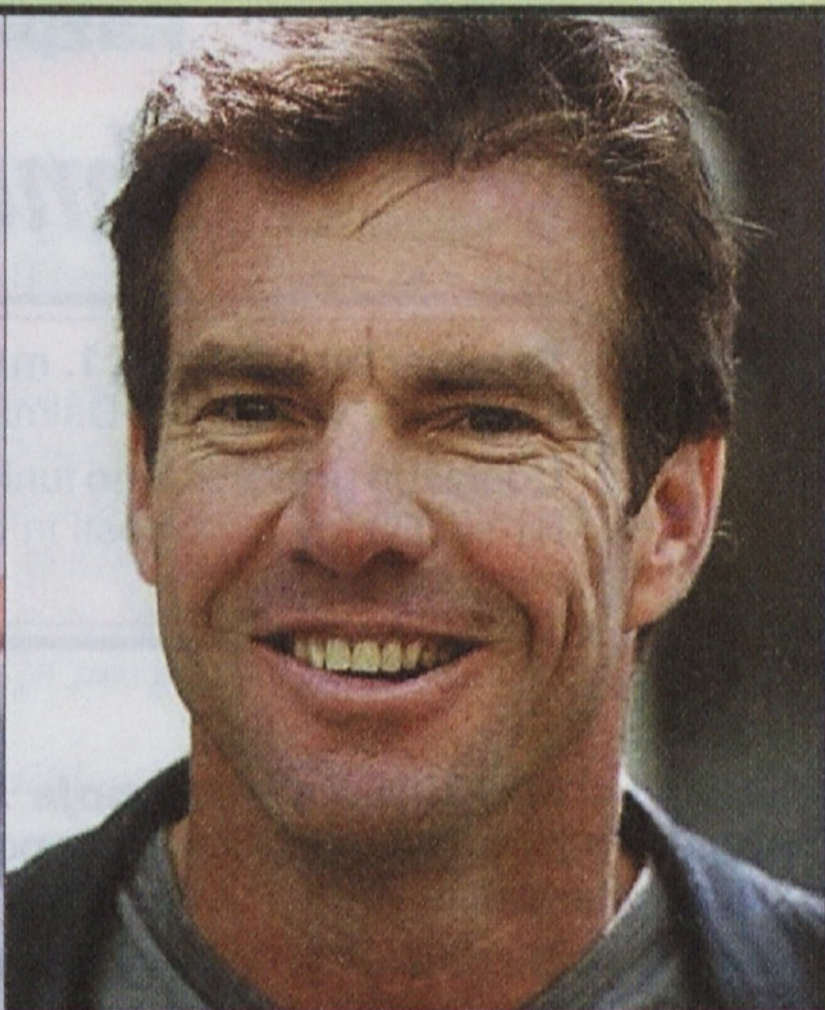
Sindikalni zaupnik: DA NE

Drugo (navedite):

Telefonska št. – doma: – v službi:

Žig in podpis odgovorne osebe:

V dne

Nova Delavska enotnost	ANTON SOVRE	ANGLEŠKI PISATELJ (LAURENCE (iz črk: NESTER)	VZIDANA PEČ Z ODPRTIM KURISCEM	RAZČLE-NJEVANJE	RIJEKA	TELIČEK	NAŠA NAJVEČJA REKA
	OTROŠKA ČREVESNA GLISTA						
	CELICA ORGANIZMOV (zastarelo)						
Avtor: Rudi Murn	PEVKA PRODNIK					ELDA VILER	
	NEKDANJA DOLŽINSKA MERA					PRIŢOK ADIŽE V SEV. ITALIJI	
	OKOLIŠČINE ZA DOSEGO ČESA						
	NAREK						
1							ZAPORNIŠKI POBEG
							PRIPRAVA ZA PISANJE RISANJE

	MUKANJE	ARABSKI POLOTOK	MARK QUINN	2	PIRNAT NIKOLAJ	Nagrada križanka št. 5	ŽLAHTNI KOSTANJ	DAN V RIMSKEM KOLEDARJU		ZAUPANJE (zastarelo)						
			POSODA ZA KUHANJE KAVE					IZKLICEVA-NJE								
	Z LIČENJEM UREJEN OBRAZ					MIKAVNOST				ŠTEVNIK	GRŠKA CRKA	FRANČOSKO-NEMSKI TV SATELITSKI PROGRAM				
	VRTINČAST TROPSKI VIHAR					PRIPADNIK AZTEKOV						MAJHNO KOLENO	VRSTA HRASTA			
	POLŽ S PORČELAN. HIŠICO, ZIVI V INDIJ. OCEANU					PRERAČUN-LJIVKA							OSJE GNEZDO			
	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC (Stephen, 1928-1977)					SREDIŠČE ORKAN-SKEGA TROPSKEGA CIKLONA										
	MODEREN PLES					BARVA KOŽE				GRŠKI OTOK V KIKLADIH				NOVO MESTO	ANGLEŠKI NARAVO-SLOVEC (Charles)	ZBIRANJE MNENJ O DOLOČENEM VPRAŠANJU
	OAZA V LIBIJSKI PUŠČAVI					UGASEL CENTRALNI VULKAN										
						NEKDANJA PEVKA KOVAČIČ				ŠVICARSKO-FRANČOSKI PISATELJ (Claude)		AM. F. IGRA-LKA EVANS				
						ENAKI ČRKI						VPREŽNA ŽIVAL				
	OPLETENA TREBUŠASTA STEKLENICA ZA 2 L									SLOVEN. WEHRMAN						
										DOKUMEN-TARNJ SPIS O ČEM						
	PRITOK RENA V ŠVICI				ZMIKAVT		VELIKO RUSKO MESTO OB VOLGI	ŽLAHTNI PLIN					VRTNICA	RDEČI KRIŽ	BIKOBORSKI VZKLIK	
								FILMSKI KOMIK LAUREL								

3																	
						ITALJANSKI KEMIK, NOBELOVEC 1963						NAJSTAR. KAMENA DOBA					
						RIMSKA BOGINJA JEZE			BERILIJ			SESTAVINA SVET. PLINA	SOPROGA				
						DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM			LOPATKA PRI PLUGU				ABLOV BRAT		ŽOGA ZUNAJ IGRISČA	KRAJ PRI OPATIJI	ZORANA ZEMLJA
									SOSS								
						TOŃE TOMSIČ		PREDEL. PODROČJE					MELODIJA, NAPEV				
								STANE GRAH					2. IN 1. SAMOGLAS.				
						UŽITNA GOBA TEMNO-RJAVE BARVE											
						RUDNINA, ZELEN GLINIČNI PIROKSEN						PROVINCA V JAR OB INDIJSKEM OCEANU					

GESLI NAGRADNE KRIŽANKE št. 5 (1. 2. 2001):

1:

2:

3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 12. februarja 2001.**

Pravilna rešitev gesel iz 3. letošnje številke Nove Delavske enotnosti: 1. NEW DELHI, 2. AGRA GROBNICA, 3. TADŽ MAHAL. Nagrado 5000 tolarjev prejme Vesna Zakrajšek, Krajno brdo n. h., 1225 Lukovica.